Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

5-йил чиқиши. 10 июль 1970 й
ЖУМА № 161 (1229).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

БЕШ ЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

● *Қишлоққа— кўплаб машиналар*

ШАРТНОМАГА АМАЛ ҚИЛИБ

«Ўзбексельмаш» заводининг коллективи республикадаги илғор саноат корхоналари коллективларининг беш йиллик топшириқларни ва 1970 йил планини муддатидан илгари бажариш юзасидан бошлаган ватанпарварлик ташаббусига қўшилган. Коллектив юбилей йили планини мудатидан илгари бажариш, дала меҳнаткашларига кўплаб сифатли қишлоқ хўжалик техникалари етказиб бериш учун курашмоқда.

Бу борада ярим йилликда яхши натижага эришилди. Маҳсулотни реализация қилиш плани 102 процент бажарилиб, деҳқонларга пландан ташқари ўн иккита кўрак чувиш машинаси юборилди.

Завод деҳқонлар билан тузган шартномасини шараф билан бажаряпти. Қатор оралаб ва кенг қатор оралаб чигит экиш сеялкалари ўз вақтида етказиб берилди. Ҳозир пахтакорларни кўрак чувиш ва подбор териш машиналари билан етарли таъминлаш тадбирлари кўрилмоқда. Бунинг учун барча цехларда иш қизғин боряпти.

Машинасозларнинг июль ойи планлари ҳам катта. Шу ойда жами бир минг уч юз элликдан зиёд подбор терадиган, пахта тозалаш, кўрак чувиш машиналари, сеялка ва мосламалар, шунингдек олтмиш минг сўмлик эҳтиёт қисмлар тайёрланиб, жойларга юборилиши керак.

СУРЪАТ ОШМОҚДА

Тўқимачилик комбинатининг кўп минг кишилик коллективи беш йиллик вахтасида туриб меҳнатда яхши натижаларни қўлга киритаётир. Барча фабрикаларда социалистик мусобақа тобора қизитилмоқда. Тўқув фабрикаси ремонт бўлими ишчи-хизматчилари ҳам бу мусобақадан четда қолишмаётир. Раҳим Худойберганов бригадирлик қилаётган коллектив аъзолари ҳақида ҳар қанча илиқ гапларни айтиш мумкин. Бригадирнинг ўзи ҳаммага ўрнак кўрсатаяпти. Р. Худойберганов нормадаги 18 станок ўрнига 23 станокни ремонтдан чиқараётир. Г. Сливкин, М. Ҳошимов, Қ. Исҳоқов, Ғ. Қодировлар ҳам мусобақанинг олдинги сафида боришмоқда. Улар смена топшириқларини ошириб адо этишяпти.

Ремонтчиларнинг юбилей йилидаги режалари катта. Улар беш йиллик топшириқни муддатидан игари адо этиш юзасидан бошланган мусобақага қўшилишган. Шунинг учун иш суръати ҳам, тобора оширилмоқда.

СУРАТДА: «Юлдуз» тикувчилик фирмаси еттинчи цехининг ёш чевари Матлуба Абдуллаева. Ўз топшириқларини мунтазам сифатли ва ортиғи билан адо этаётган зарбдор ишчи бу йил кечки ишчи-ёшлар мактабининг 11 синфини ҳам муваффақиятли тугаллади.
М. Нуриддинов ва И. Шоннағомов фотоси.

ЙИЛЛАРНИ ҚУВИБ

Пластмасса заводининг электр-йиғув цехи коллективи 1971 йилнинг иккинчи квартали учун маҳсулот ишлаб чиқара бошлади.

Цех зарбдорлари беш йиллик планга қўшимча ярим миллион сўмлик маҳсулот тайёрлашди. Цехнинг 150 слесарь ва йиғувчилари қўлни-қўлга бериб ишлаганликлари учун шундай кўрсаткичга эришдилар.

Шу кунларда электр йиғувчилар «оқ олтин» ижодкорлари учун туҳфа ҳозирлашяпти. Пахта қуритадиган хоналар учун электр шкаф ишлаб чиқариляпти.

Корхонанинг бошқа цехларида ҳам меҳнат қизғин давом этмоқда.

ЯХШИ МЕҲНАТ

«Главташкентстрой» саноат корхоналари бошқармасига қарашли заводлар юбилей йилининг олти ойи планини муддатидан анча илгари бажардилар. Ўтган вақт мобайнида корхоналар 152,8 минг кубометр йиғма темир-бетон конструкциялари тайёрладилар. 21,2 минг сўмлик тайёр маҳсулот реализация қилинди. Бу, план 101,2 процент бажарилди, демакдир.

Биринчи ярим йилликда 1,3-темир бетон буюмлари заводлари ва Қўйлиқ норуда материаллари карьери коллективлари яхши натижаларга эришдилар. Бу корхоналар барча иқтисодий кўрсаткичлар бўйича планни ортиғи билан бажардилар.

Қурилиш индустрияси корхоналарининг коллективлари беш йилликнинг сўнгги йили планини 25 декабргача бажариш учун социалистик мусобақани кучайтирмоқдалар.

● Янги ўқув йилига

160 МИНГ «АЛИФБЕ»

Пойтахт мактабларида янги 1970-1971 ўқув йилига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Ўқитувчи ва ўқувчиларни янги қўлланма ва дарсликлар билан таъминлаш борасида ҳам анчагина ишлар бажарилди.

Бунда Тошкент офсет фабрикаси матбаачиларининг ҳам улиши катта. Корхона илк бор мактаб остонасига қадам қўядиган ўғил-қизларимизга муносиб совға ҳозирлаяпти.

Корхонада биринчи синф ўқувчилари учун 160 мингдан ортиқ «Алифбе» босмадан чиқди. Уқув йилигача бу рақам 300 мингтага етади.

● *Скопле меҳнаткашлари делегацияси Тошкентда*

ДЎСТЛИК ВА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМ

СУРАТДА: югославиялик меҳмонлар В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида.
М. Нуриддинов фотоси.

Коммунистик ва ишчи партиялар бирлигини мустаҳкамлаш, империализмга қарши курашда барча прогрессив кучларни уюштириш Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ташқи сиёсатининг асосий йўналишларидан биридир. Делегациялар алмашиш, қардош партиялар вакилларининг ўзаро шахсий контактлари ана шу мақсадга хизмат қилади. Шаҳримиз меҳмонлари — Скопле меҳнаткашлари делегациясига ҳам Ўзбекистон пойтахти ҳаёти билан танишиш учун кенг имконият яратиб берилган. Кеча Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитетида суҳбат бўлиб ўтди. Шаҳар партия комитетининг биринчи секретари С. Р. Расулов югославиялик дўстларга шаҳар партия ташкилотининг босиб ўтган шонли йўли, унинг революцион, жанговар ва меҳнат анъаналари ҳақида ҳикоя қилиб берди. Тошкент коммунистлари ҳамиша ҳаётнинг авангардида бориб, партиянинг бош линиясини— коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш планини шараф ва фахр билан ҳаётга татбиқ этмоқдалар.

Суҳбатда Ўзбекистон КП шаҳар комитетининг секретарлари Р. Н. Бобожонова ва К. П. Дудин, Тошкент шаҳар ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари Г. М. Саркисов, шаҳар партия комитети бюросининг аъзолари, район партия комитетларининг секретарлари иштирок этдилар.

Югославиялик меҳмонлар шу куни В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалини ҳам бориб кўрдилар. Улар жаҳонда биринчи ишчи ва деҳқонлар давлатининг асосчиси, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ташкилотчиси В. И. Ленин ҳаётини қайта ва қайта кўз олдиларидан ўтказиб, чуқур ҳаяжон ва чин ҳурмат ҳислари билан музей залларини томоша қилдилар. В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиали — ўзбек ерида азиз Ильичга ўрнатилган ажойиб ҳайкал.

Скопле шаҳар меҳнаткашлари делегациясининг аъзолари Володя Ульяновнинг Симбирскдаги хонаси ва В. И. Лениннинг Кремлдаги кабинети копияларини узоқ томоша қилдилар, Ленин асарлари ва партия ҳужжатлари билан танишдилар, Туркистонда революцион ҳаракат тарихи билан алоҳида қизиқдилар.

Югославиялик меҳмонлар лентага ёзилган Ильичнинг нутқини чуқур ҳаяжон билан тингладилар, ҳужжатли фильмларни томоша қилдилар.

Совет халқининг фашист Германияси устидан қозонган оламшумул тарихий ғалабаси ҳақида ҳикоя қилувчи залда эса қуйидаги ҳодиса рўй берди. 1945 йил май ойидаги Ғалаба намойиши ҳақидаги ҳужжатли лента кадрларини кўрган Македония советининг депутати Фана Цветкович-Кочоска тўсатдан жуда ҳаяжонланиб кетди. Совет жангчилари яксон қилинган гитлерчи полкларнинг байроқларини Мавзолей остонасига ташлаганларида унинг ҳаётида ана шу бахтиёр кун қайтадан жонланди, у ана шу дақиқанинг тарихий аҳамиятини ва тантанаворлигини қайтадан ҳис этгандек бўлди. Фана Цветкович-Кочоска Ғалаба намойишининг меҳмони бўлган, бу Намойишга у Югославия ёшлари делегацияси составида таклиф қилинган эди. Бу кўк кўз, камтарин аёл жанговар биографияга эга. Урушнинг дастлабки кунларидан бошлаб Фана партизанлар сафида фашизмга қарши курашди. Мислсиз жасорати ва довюраклиги учун у ўз Ватанининг олий мукофотига —Югославия Қаҳрамони унвонига ва орденларга сазовор бўлган.

— В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиали менинг хотирамда ўчмас из қолдирди, — деди Фана Цветкович-Кочоска «Тошкент оқшоми» мухбирига. — Лениннинг номи, унинг ишлари абадий яшайди. Музей экспонатлари сизнинг мамлакатингиз — тенг ҳуқуқли халқлар қардошлигининг тимсоли эканлигини, Лениннинг миллий сиёсати Ўзбекистонда тўла амалга ошаётганини яна бир бор ҳис этишимга ёрдам берди.

Делегациянинг қолган аъзолари ўз таассуротлари ҳақида шундай дейишди:

Скопле университети юридик факультетининг декани, профессор Александр Христов:

— Ажойиб ва унутилмас. Музейнинг ҳар бир экспонатида халқнинг Ленинга бўлган буюк муҳаббати ифода этилган. Педагог сифатида мен музей мисоли — ўсиб келаётган авлодни Ленин ишига содиқлик руҳида тарбиялашда улкан куч эканлигини айтишим мумкин.

Македония Социалистик республикаси республика мажлисининг депутати Петар Серафимовски:

— Қурувчи сифатида мен музей биносига аъло баҳо беришим керак.

Скопле шаҳар меҳнаткашлари делегациясининг раҳбари, Македония Коммунистлар союзи Скопле шаҳар конференциясининг раиси Чамуран Тахир ҳурматли меҳмонлар китобига қуйидаги ёзувларни қайд қилди:

«Тошкентдаги В. И. Ленин музейи Ленин ва большевиклар партиясининг, совет халқининг буюк революцион ишини ифода этади. У Октябрь революцияси ва Лениннинг ғоялари шу кунда социализм қураётган қатор халқлар курашининг таянчи эканлигини ҳамиша эслатиб туради».

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

◆ Совет Иттифоқи партия-ҳукумат делегациясининг Румыния Социалистик Республикасига визити тўғрисида ахборот эълон қилинган.

◆ СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин болалар ва ўсмирларни музикавий тарбиялаш халқаро жамияти IX конференцияси и и г қатнашчилари ва меҳмонларини самимий табриклаб, конференция ишига муваффақиятлар тилади.

◆ СССР Фанлар академияси ҳамда СССР Ташқи ишлар министрлиги ташкил қилган ва «Союз-9» космик кемасининг орбита бўйлаб узоқ муддат учишининг муваффақиятли тугаганлиги ҳамда СССРнинг космонавт учувчилари икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони А. Г. Николаев ва Совет Иттифоқи Қаҳрамони В. И. Севастьянов билан учрашувга бағишланган матбуот конференцияси кеча Москва давлат университетининг мажлислар залида бўлиб ўтди. Олимлар ва космонавтлар совет ва чет эл матбуотининг вакиллари берган кўп-дан-кўп саволларга жавоб қайтардилар.

● БЕШ КУНЛИК ВА ДАМ ОЛИШ

Арнасой бўйига сафар

Шаҳримизнинг 1-пойафзал фабрикасида ишчи-хизматчиларнинг дам олишига катта эътибор берилмоқда. Шанба ва якшанба кунлари фабрикадан махсус машина ва автобуслар дам олиш зоналарига йўл олади. Гўзал табиат қучоғида мириқиб ҳордиқ чиқарган ишчилар янги куч, янги ғайрат билан қайтадилар Ишчи ва хизматчиларнинг дам олиши қандай уюштирилаётганлиги ҳақида фабрика касаба союз комитети раиси М. М. Маърупов редакциямизга қуйидагиларни хабар қилди.

—Биз фабрика меҳнат аҳлининг фақатгина меҳнатига эътибор қилмасдан, уларнинг дам олиш кунларини мароқли ва мазмунли ўтказишларини таъминлашга ҳам ҳаракат қилаяпмиз. Шу мақсадда Арнасой бўйида дам олиш зонаси ташкил қилдик. У ерда ҳамма қулайликлари бўлган вагон, палаткалар, шийпон мавжуд. Шанба ва якшанба кунлари фабрикадан махсус машина дам олувчиларни ўша ерга олиб боради. Икки кун давомида улар ёз қуёшида тобланадилар, балиқ овлайдилар, қайиқда сайр қиладилар. 3 та моторли ва иккита оддий қайиқ улар хизматида бўлади Шу якшанбада бизнинг дам олиш зонамизда шаҳардаги корхоналар бўйича балиқ овловчиларнинг шахсий ва команда биринчилиги бўлиб ўтади. Ғолибларга қимматбаҳо мукофотлар берилади. Бу қизиқарли мусобақада фабрикамизнинг балиқ ови ишқибозларидан тўрт киши иштирок этади, томошага борувчилар ҳам кўп. Арнасойдан ташқари, Чирчиқ дарёси бўйида ҳам дам олиш зонамиз бор. Янгийўл шаҳри яқинидаги бу оромгоҳда ҳам фабрикамиз коллективидан юзлаб кишилар ором олиб қайтмоқдалар.

Тошкент областининг «Қибрай», «Кумушкон», «Троицкий», «Дўрмон» сингари дам олиш уйлари ва санаторийларига ҳам арзон нархда кўплаб путёвкалар беряпмиз. Ишчилардан энг илғорлари Кавказ, Болтиқ бўйи республикалари, Москва, Ленинград ва бошқа шаҳарларга туристик саёҳатга бориб келишяпти. Яқинда фабрикамизда ишлайдиган ёш ишчилардан бир группаси Ленинград шаҳрига саёҳатга боради.

Фабрика ишчи ва хизматчиларининг болалари учун Бўстонлиқда пионер лагери ташкил қилинган. Бу лагерда ҳар сменада 450—470 тадан пионер ва ўқувчи ҳордиқ чиқаряпти. Хуллас, дам олишни яхши йўлга қўйиш учун барча имкониятларни ишга соляпмиз.

МАРОҚЛИ ЎТЯПТИ

БУГУН

«Таштекстильмаш» заводи ишчи ва хизматчиларидан 110 киши тушган бир неча автобус Бўзсув қирғоғидаги дам олиш зонасига йўл олди.

Улар шанба ва якшанба кунларини зилол сув бўйидаги соя-салқин жойда ўтказадилар. У ерда шахмат-шашка, теннис, волейбол, футбол ўйнаш, қайиқда сайр қилиш мумкин. Дам олувчилар учун махсус уйлар мавжуд. Бундан ташқари, Сирдарё ёқасида балиқчилар зонаси ҳам бор. Заводнинг кўплаб балиқ ови ишқибозлари ўзларининг дам олиш кунларини ўша ерда ўтказишади.

Завод маъмурияти ва касаба союз ташкилоти дам олишни қатъий график асосида уюштиряптилар. График бўйича ҳар шанба ва якшанба куни бирор цех ишчилари дам олишга боришади. Натижада бу тадбирдан бирорта киши ҳам четда қолмайди.

Заводнинг илғор ишчи ва хизматчиларига «Обираҳмат», «Бурчмулла», дам олиш уйларига, Иссиққўл ёқасидаги оромгоҳларга путёвкалар беряпти.

МИРИШКОРЛАРГА МАДАД

У. Юсупов номидаги республикамизнинг энг йирик «Халқобод» комбинатида ўн уч минг гектардан ортиқ ерни боғ ташкил этади. Бу боғларда шу кунларда олча, олхўри, олма, шафтоли ва бошқа мевалар териш ишлари жадал олиб борилмоқда.

Комбинатнинг Қозоқбой Парпиев бошчилик қилаётган 7-бригадаси боғларида Ўзбекистон Фанлар академияси ва Тошкент медицина институти ходимларидан 60 киши меваларни териб олишда зўр иштиёқ билан меҳнат қилмоқдалар. Улар кейинги икки ҳафта давомида ўн тоннадан ортиқ аъло сифатли олча, 50 тоннага яқин хуштаъом олхўри териб бердилар. Бу ноз-неъматлар Москва, Ленинград ва бошқа шаҳарларга жўнатилди.

ЁШ МУТАХАССИСЛАР

Тошкент қишлоқ хўжалиги институтини бу йил 567 талаба тугатди. Булар орасида пахтачилик, уруғчилик, пиллачилик, боғдорчилик агрономлари, тупроқшунос-агрономлар, агроном-этомологлар ва иқтисодчилар бор.

Ёш мутахассислар Сирдарё, Қашқадарё, Сурхондарё, Хоразм ва республикамизнинг бошқа областларига йўл олдилар. Юбилей йилининг охирги ойида яна 97 талаба бухгалтерия факультетини тамомлаб, ишлаб чиқариш қучоғига йўл олади.

● *Аҳолига қулайлик*

АЭРОПОРТГА ТРОЛЛЕЙБУС ҚАТНАЙДИ

Шаҳарнинг Театральная бекатидан Глинка кўчаси бўйлаб янги троллейбус линияси қурилиши жадал суръатларда давом этмоқда. Бу ерда шаҳар трамвай-троллейбус бошқармаси қурилиш бўлими азаматлари ишламоқдалар.

Бу линия ишга тушгач, Калинин майдони билан аэропорт оралиғида 15-троллейбус қатнай бошлайди.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

САЙГОН ҚАМОҚХОНАЛАРИДА

ПАРИЖ, 8 июль. (ТАСС). Сайгон университетининг бир группа студентлари баёнот эълон қилдилар. Баёнотда Сайгон маъмурларининг сиёсий махбусларга нисбатан қилаётган бебошликлари ва ваҳшийликлари фактларда келтирилган.

Франс Пресс агентлигининг хабар беришича, баёнотда қуйидагилар таъкидлаб ўтилган: Сайгондан 30 километр узоқда жойлашган қамоқхоналардан бирида айрим махбуслар икки йилдан тортиб етти йилгача суд ва терговсиз ётибдилар. Кўпгина маҳбуслар жуда қаттиқ қийноқ қилинди, бошқалари эса бу шафқатсиз қийноқларга чидаёлмай ўзларини ўлдирдилар.

АЁЛЛАР ФУТБОЛ ЎЙНАМОҚДА

Футбол бўйича хотин-қизлар ўртасида биринчи жаҳон чемпионати мусобақалари расмий равишда бошланди. Бу мусобақа Италияда ўтмоқда. Унда жаҳоннинг саккиз мамлакатидан хотин-қиз футболчилар иштирок этаётир.

Турнирнинг биринчи куни Бари шаҳрида Мексика терма командаси Австрия терма командасини 9:0 ҳисобда мағлубиятга учратди. Шу куни Генуяда Англия терма командаси Германия Федератив Республикасидан келган аёл футболчиларни 5:1 ҳисобида енгиб, ўз эркаклар терма командасининг Мексикадаги мағлубияти ўчини олдилар. Хотин-қиз футболчиларнинг бундай натижали ўйини эркакларнинг ҳам ҳавасини келтиради. Аёллар бор-йўғи 70 минут ўйнашади.

Аёллар чемпионати 15 июлгача давом этади.

НЕГРЛАРГА ҚАРАТА ЎҚ ОТМОҚДАЛАР

НЬЮ-ЙОРК, 8 июль. (ТАСС). Асбери-парк шаҳарчасида (Нью-Жерси штати) ирқий камситишга қарши ғалаёнлар уч кундан бери давом этмоқда. Маъмурлар негрларнинг бу ғалаёнини бостириш учун 160 дан ортиқ полициячини ташладилар.

ЮПИ агентлигининг хабар беришича, полиция негрларга қарши ўт очиш қуролларини ишлатган; 50 га яқин киши ярадор бўлган. 200 дан ортиқ киши қамоққа олинган.

Бугунги Тошкент

Сиз суратда шаҳримизнинг Чилонзор районида қурилган 23 ва 26-кварталлардаги турар жой биноларини кўриб турибсиз.
Л. Глауберзон фотоси.

● КОММУНИСТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

ЙЎЛЛАР

КУТИЛМАГАНДА уни Қорақалпоғистонга таклиф қилиб қолишди. «ИЛ-18» самолёти йўл юрса ҳам мўл юриб, Тошкентдан Урганчга элтиб қўйди. Йўловчи ундан тушгач, кичик самолёт билан Нукусга етиб борди. Йўлнинг энг осони ана шу бўлди. Энди қум-саҳролар орасидаги газчилар қишлоғига бориши, у ерда халқаро аҳвол, шу куннинг энг муҳим темаларида лекция ўқиши керак. Қорақалпоғистон нефть-газ разведкасининг бошлиғи Абдуманноп Умаров унга ҳамроҳ бўлди.

Самолёт парвозда. Қуш учса қаноти, одам юрса оёғи куядиган қум-саҳролар устига қуёш олов пуркамоқда. Ҳарорат 40-45 даражадан кам эмас. Шундай паллада қумга тухум кўмсанг пишади.

Тарих фанлари кандидати, республика рус тили ва адабиёти институти партия тарихи ва илмий коммунизм кафедрасининг мудири Султон Исломович Аҳмедовни шу томонларга келишга нима мажбур қилди?.

...Султон ака чинакам Ватан фарзанди. У дастлаб комсомол сафида тарбияланди. Доимо чин комсомол бўлишга, элу юрт учун сидқидилдан хизмат қилишга ҳаракат қилди.

Дастлаб учувчиликка ўқиди. Улуғ Ватан уруши бошланган дастлабки кунларда ўз самолёти билан душманга қақшатғич зарба берди. Бир куни, қаттиқ шикастланиб, ҳарбий шифохонага тушди.

Дардига даво топган бўлса ҳам, Султон Аҳмедов энди учиши мумкин эмасди. Ёшлик ғурури уни яна оғир, янада масъулиятли жабҳаларга чорларди. Шундай қилиб, у баҳодир разведкачилар сафига қўшилди. Бу воқеа 1942 йилнинг декабрида содир бўлган эди.

Мудҳиш уруш дамлари. Султон Аҳмедов ана ўшанда ёвга қарши жанг қилиш билан бирга, комсомол пропагандисти сифатида тенгдошлари орасида тарғибот ишларини ҳам олиб борди. Уларга ғалаба биз томонимизда эканини сидқидилдан, аниқ мисоллар орқали тушунтирди. 151-махсус ўқчи бригадасининг разведкачиси Султон Аҳмедов жанговар вазифани аъло бажариш билан бирга, пропаганда ишларида ҳам фаол қатнашгани учун коллектив ўртасида катта обрў-эътибор қозонди. Шундай қилиб, комсомол Султон Аҳмедов йигирма ёшида жанг майдонида Ленин партияси сафига қабул қилинди. Бундан ҳам юксак бахт борми жаҳонда? Энди Султон Аҳмедов солдатлар орасида чинакам тарғиботчи сифатида танилган эди. Орадан кўп ўтмай, уни Шимолий Ғарбий фронт раҳбарлари ҳарбий-сиёсий билим юртига ўқишга юборишди. Бу ердан офицер унвонини олиб қайтди.

Коммунист Султон Аҳмедов Ленинград остоналарида, Ильмен кўли қирғоқларида, Варшава, Данциг ва бошқа жойларда бўлган жангларда кўплаб совет баҳодирлари қатори душманга қақшатғич зарбалар берди.

Султон Аҳмедов 1945 йилда зафар билан Тошкентга қайтганида, унинг кўксида Қизил Юлдуз ордени ҳамда олти жанговар медаль ярқираб турарди.

Фронтдан қайтгач, Султон Аҳмедов Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети қошидаги партия мактабини битирди. Шундан кейин, партия ва комсомол ташкилотларида масъул вазифаларда ишлади.

Султон Аҳмедов ўз билимини оширишга тинмай интилди. Плеханов номли Москва халқ хўжалик институти аспирантурасини муваффақиятли тугатган ёш олим 1956 йилнинг январида тарих фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун диссертация ёқлади.

Тиниб-тинчимас пропагандист олим, коммунист Султон Аҳмедовнинг Ватан, халқ учун қилган хизматлари сон-саноқсиз. Жумладан, 1966 йилги Тошкент зилзиласини бир хотирланг. Шунда, доцент Султон Аҳмедов кеча-ю кундуз эл орасида бўлди. Партия ва ҳукуматимизнинг зилзила оқибатларини тугатиш йўлида амалга ошираётган ишлари ҳақида суҳбатлар ўтказди. Тошкент улкан қурилиш майдонига айланган кунларда Москва, Ленинград ва бошқа қардош юртлардан келган қурувчилар пропагандист Султон Аҳмедовни жуда севиб қолишган эди. Пропагандист улар яшайдиган вагон ва палаткаларда бўлар, ўша куннинг муҳим мавзуларида суҳбатлашар эди.

Тошкент шаҳар партия комитети қошидаги лекторлар группасининг штатсиз бошлиғи С. Аҳмедов доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги ҳамда СССР Олий Советига сайловларга тайёргарлик кунларида янада ғайрат билан ишлади. У маҳаллаларда, ташкилотларда сермазмун лекциялар ўқиди. Айниқса, Октябрь районидаги «Оқтепа» маҳалла аҳли унинг номини ҳурмат билан тилга олади. Султон ака маҳалла клубида турли темаларда озмунча суҳбат ўтказдими?!

Яқинда, мен Султон ака ишлайдиган Республика рус тили ва адабиёти институтида бўлдим. Муҳташам зал. Бу ерда ишловчи педагог-олимларнинг илмий ишларидан иборат кўргазма ташкил этилган экан. Асосий ўринлардан бирини пропагандист-олим Султон Аҳмедовнинг асарлари ташкил этибди. Дарвоқе, олим олтмишдан ортиқ катта-кичик илмий асарларини ўқувчиларга тақдим қилган. Бу асарлар республикамизнинг ёш пропагандистлари ҳамда студентларига қўлланма сифатида хизмат қилмоқда.

Толмас коммунист Султон Аҳмедовни республикамизнинг барча областларида танишади. Бу ерларда у ўзининг сермазмун лекциялари билан кўпларни мафтун қилган.

Мана, энди у Қорақалпоғистоннинг қадим чўллари томон бормоқда. Самолёт чўллар устидан парвоз қила-қила, шаҳарчага ўхшаб қолган газчилар посёлкаси яқинида қўнди. Орол денгизи бу ердан атиги ўн икки километр нарида экан.

Султон акани газ қидирувчилар суюниб кутиб олишди. Ахир, ўзларининг таклифларига биноан неча юзлаб километр масофани орқада қолдириб, бу ерга келади-ю, хурсанд бўлишмасинми?!

Султон Аҳмедов газчиларга Камбоджа ва ер шарининг бошқа чеккаларида бўлаётган воқеалар ҳақида сўзлаб берди. Йиғилганлар ўзларини қизиқтирган кўпгина саволларга ҳам батафсил жавоб олишди.

Мен Султон ака билан Қорақалпоғистондан қайтиб келган куннинг эртасига учрашдим.

— Ажойиб кишиларимиз бор-да, — деди у, — чўлу биёбонларнинг даҳшатидан ҳам заррача чўчишмайди. Мен қорақалпоқ даштларида ана шундай азамат инсонларни кўрдим. Коммунизмнинг чинакам қурувчилари улар!

Тарғиботчи Султон Аҳмедов қалб амри билан қишлоқ, шаҳар, чўлу биёбонларимизни кезиб, коммунизм қуришдаги ҳозирги вазифаларимизни тушунтиради, коммунизм душманларининг афт-башараларини очиб ташлайди.

— Менинг коммунистик бурчим, ана шу, — дейди Султон ака.

У. ЮСУПОВ.

«ТОШКЕНТ» МАРКАСИ БИЛАН

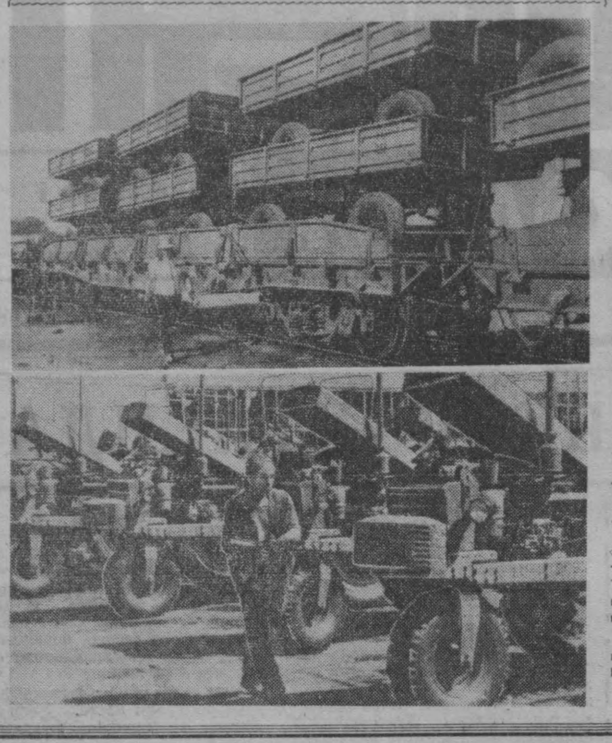

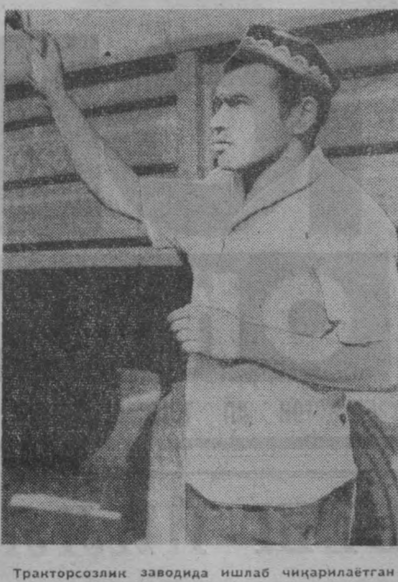

Тракторсозлик заводида ишлаб чиқарилаётган трактор ва автомобиль прицепларининг довруғи ҳамма ёққа ёйилган. Бу маҳсулотлар қишлоқ аҳлига жуда қўл келмоқда.

Заводда прицеплардан ташқари «Т-28Х4» маркали пахтачиликка мослаштирилган 50 от кучли тракторлар ҳам кўплаб ишлаб чиқарилмоқда. Тракторсозлар юбилей йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

СУРАТЛАРДА: юқорида — коммунистик меҳнат зарбдори, прицеп тузувчи илғор ишчи Аҳмад Шукуров; чапда — тайёр прицеп ва тракторлар.

М. Нуриддинов ва И. Шоиноғомов фотолари.

БОШҚАРМА МАШЪАЛЛАРИ

Эллик тўртинчи қурилиш бошқармаси бинокорлари коллективини «Жилстрой» трестида пешқадамлар коллективи дейишади. Ҳозирги вақтда бу бошқарманинг меҳнатсевар қурувчилари «Қорақамиш-2» турар-жой массивининг биринчи микрорайонида иш олиб боряпти.

Сўзи билан иши бир бошқарма бунёдкорлари олти ойлик қурилиш-монтаж ишлари планини муддатидан бир ҳафта олдин бажаришди.

Улар йил бошидан буён 72 ҳамда 32 квартирали турар-жой биноларидан еттитасини фойдаланишга топшириб қўйдилар. Шу кунларда улар ана шундай ҳашаматли уйлардан бир нечтасини давлат комиссиясининг қабул қилиб олишига тахт қилиб қўйишмоқда.

Машъал коллективнинг шуҳратига-шуҳрат қўшишда тажрибали қурувчи Юрий Михайловский бошчилик қилаётган комплекс бригада аъзолари жонбозлик кўрсатишяпти. Бригада аъзоларидан, айниқса, монтажчи Р. Хонзафаров, пайвандчи А. Колесников, бетон қуювчи Н. Дутик, сувоқчи А. Акишина, усталардан Н. Масленников каби меҳнат зарбдорлари ўз ҳамкасабаларига ибрат бўлмоқдалар.

Бу марду-майдонлар шу кунларда микрорайонда қурилаётган 21 ва 13-уйларни тиклашда активлик кўрсатяптилар. Қурувчилар куни шарафига ғайрат қилиб ишлаётган толмас билак бинокорлар кунлик топшириқларини бир ярим-икки баравар қилиб ado этишяпти.

ЎзТАГ мухбирлари хабар берадилар

ЮКСАЛИШ ЙЎЛИДАН

НАМАНГАН. Область колхоз ва совхозларининг меҳнатчилари, қишлоқ хўжалик ва сув хўжалик мутахассислари КПСС Марказий Комитети 1970 йил июль Пленуми материалларини ғоят қизиқиб ўрганмоқдалар, мамлакат қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш юзасидан ишлаб чиқилган программани якдиллик билан қизғин маъқулламоқдалар.

— Олдимизда катта вазифалар турибди, — дейди суғориш системалари область бошқармасининг бош инженери А. Дадабоев. — Мелиораторлар билан гидроиншоотчилар бу вазифаларни шараф билан бажаришга қаттиқ бел боғлаганлар. 1971 йил бошиданоқ сув хўжалик қурилиши суръатларини анча кучайтириш учун ҳозирнинг ўзидаёқ жонбозлик билан тайёргарлик кўрилмоқда.

Келгуси беш йилликда Наманган областида мелиорацияни ривожлантиришга 130 миллион сўмга яқин, яъни ҳозирги беш йилликдагидан уч баравар кўп капитал маблағ сарфланади. Катта Наманган каналининг биринчи навбати қуриб битказилади. Ғовасой, Чодак ва Чортоқсой сув омборларини қуришга киришилади, Косонсой оби-ҳаёт ҳазинаси кенгайтирилади, унинг ҳажми 165 миллион куб метрдан 525 миллион куб метрга етказилади. Келгуси беш йилликда хўжаликлар ичидаги суғориш тармоғи батамом қайта тузилади, коллектор ва зовур шоҳобчаси кенгайтирилади ва яхшиланади. Ана шу тадбирлар ва шунга ўхшаш бошқа кўпгина чора-тадбирлар 26 минг гектар экинзорнинг сув таъминотини яхшилайди, янги ҳосилдор ерларни ўзлаштиришга имкон беради.

●

ЯНА БИТТА ЭЛЕВАТОР

ҚЎҚОН. Қўқонда қурилаётган ун комбинатининг биринчи навбати— қирқ уч минг тонна дон сиғадиган элеватор қурилиб, ишга туширилди. Донни тушириш ва ташиш юзасидан барча ишлар механизациялаштирилди. Яқин кунлар ичида комбинатнинг эллик уч метрли темир-бетон миноралари Қарши даштида ва Қозоғистон далаларида йиғиштириб олинган донга тўлдирила бошланади. Йил охирига келиб корхонанинг асосий объекти —бир кеча-кундузда беш юз тонна ғаллани оқлайдиган тегирмон ишга туширилади.

● *Сўз—корхона раҳбарларига*

РЕЗЕРВЛАР ИШГА СОЛИНАДИ

«Беш йиллик топшириқларини барвақт бажарамиз» —заводимиз ишчи-хизматчилари ана шундай шиор остида ишлаб, меҳнатда катта ютуқларни қўлга киритаётирлар.

Ремонтчиларимиз юбилей йилида ҳам баракали ишлашяпти. Буни ўтган ярим йил иш якунларидан яққол кўриш мумкин. Пландан ташқари бир неча минг сўмлик маҳсулот тайёрланганлиги ҳам фидокорона меҳнат маҳсулидир. Биз фан ва техника янгиликларини ишлаб чиқаришга жорий этиш, янги резервларни ишга солиш, меҳнат унумдорлигини, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини ошириш йўлида тинмай изланаяпмиз.

КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1969 йил), июль (1970 йил) Пленуми қарорларидан руҳланган коллективимиз қишлоқ меҳнат аҳли, мелиоратор ва ирригаторлар, чўлқуварларнинг ҳақиқий мададкорлари бўлиб, беш йиллик топшириқни барвақт бажаришга аҳд қилди.

Завод меҳнатчиларининг бу юксак аҳди юбилей йили учун қабул қилинган социалистик мажбуриятда ҳам ўз ифодасини топган.

Янги техника ва илғор технология, меҳнатни илмий асосда ташкил этиш планлари муттасил жорий этилмоқда. Бу тадбирларни амалга ошириш ва ички резервларни ишга солиш ҳисобига меҳнат унумдорлиги 1969 йилда эришилган даражага нисбатан уч процент оширилади.

Корхонамизнинг ишчи-хизматчилари ҳам КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар, Совети ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитетининг партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларига, Совет Иттифоқи меҳнаткашларига қарата «Ишлаб чиқариш резервларидан фойдаланишни яхшилаш ва халқ хўжалигида тежамкорликка қатъий риоя қилиш» ҳақидаги Хатини муҳокама қилиб, янги-янги резервларни қидириб топмоқдалар, камчиликларни рўй-рост очиб ташлаб, ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга қаратилган конкрет тадбирлар белгиламоқдалар.

Биз ҳар йилгидек юбилей йилида ҳам тежамкорликка катта аҳамият берамиз.

Йил давомида кўплаб қора металл, прокат, рангли металл, электр энергияси, 110 минг кубометр табиий газ тежаб қолиш билан 19 минг сўм қўшимча фойда олинади.

Техника тараққиёти йўлида ҳам талай ишлар амалга оширилди ва оширилмоқда. Буни ҳар бир цех мисолида яққол кўриш мумкин. Бу йил 3-цехнинг марказлаштирилган термик участкасида қурилиш-монтаж ишлари тамомланади, ишлаб чиқариш жараёнларини олти ўринли янги вагон-ётоқхона ишлаб чиқаришга тайёрлаб, марказлаштирилган тайёрлов участкасини фойдаланишга топшириш билан 5-цехда олиб борилаётган қурилиш-монтаж ишлари тугалланади.

Бундан ташқари, 3, 4, 7-цехлардаги ускуналарни модернизациялаш, 7, 8-цехда ва 1-цехнинг узеллар участкасида меҳнатни илмий ташкил этишнинг учта планини ишлаб чиқариш ҳамда НОТнинг иккита планини жорий этиш таъминланади.

Юбилей йилида кам деганда 35 та дизель ва экскаваторни капитал ремонтдан чиқарадиган ҳамда 30 номда янги буюмлар ишлаб чиқарувчи технология ускуна лойиҳалари чизилиб, ишлаб чиқаришга жорий этиш ҳам кўзда тутилган.

Биз маҳсулот сифатига асосий эътиборни қаратмоқдамиз. Саратовликларнинг маҳсулотни нуқсонсиз тайёрлаш усулини қўллаб, номенклатура бўйича тайёрланадиган асосий буюмларнинг тўртдан уч қисмини биринчи тақдимдаёқ топширишга эришамиз.

Корхона коллективи юксак мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилиши аввало, меҳнат интизомига, уюшқоқликка, ишлаб чиқаришни бошқаришда илмий принциплар жорий этилишига, иқтисодий ислоҳот вужудга келтирган имкониятлардан янада тўлароқ фойдаланишга, социалистик мусобақанинг тўғри ташкил этилишига кўп жиҳатдан боғлиқ эканлигини яхши билади. Ана шунинг учун ҳам ҳар бир цех, бригадаларда социалистик мусобақа тобора қизитилмоқда. Бу эса ўз самарасини бераётир.

Заводимиз меҳнат аҳлининг фикри-ўйи бир мақсадга— республикамиз ирригаторлари ва мелиораторларига кўпроқ механизм ва иш қуроллари етказиб беришга қаратилгандир. Биз ички резервларни ишга солиб, беш йиллик планга қўшимча равишда 1 миллион 300 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш йўлида бутун куч-ғайратимизни аямаймиз. Корхонамиз ишчи-хизматчилари чўлқуварларнинг ҳақиқий мададкорлари бўлиб қолаверадилар.

Б. КРАЙЗ,
Экскаватор ремонти заводининг бош инженери.

Ўзбекистон пахтачилик машинасозлиги заводининг коллективи пахтакорлар ҳамда халқ хўжалиги учун пахта толасини тортувчи конденсорлар, кўтарма транспортёрлар ҳамда пахта тозаловчи турли хил машиналар ишлаб чиқармоқда.

СУРАТДА: заводда 13 йилдан буён ишлаб келаётган йиғувчи-слесарь коммунистик меҳнат зарбдори Виктор Шатилов.

М. НУРИДДИНОВ ва И. ШОЙНОҒОМОВ фотоси.

ОҚШОМ ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА

ЗАВОДНИНГ ЮБИЛЕЙИ

«Душанбесельмаш» заводининг ташкил этилганига 25 йил тўлди. Ўтган чорак аср мобайнида заводда катта ишлар қилинди. Завод ярим кустар устахонадан йирик машинасозлик корхонасига айланди.

Завод қишлоқ хўжалиги машиналари — дарахтларни кўпорувчи машиналар ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган. Унда ўнлаб юқори малакали мутахассислар, мастерлар меҳнат қилмоқда. Улар ичида кўплаб ишлаб чиқариш ветеранлари бор. Яқинда **«Вечерний Душанбе»** газетаси мана шу корхонада тантанали юбилей йиғилиши бўлиб ўтганлиги ҳақида хабар берди.

ГРУЗИН ГЕОГРАФИГА— ОЛТИН МЕДАЛЬ

Грузия ССР Фанлар академияси аҳоли географияси лабораториясининг мудири, география фанлари доктори В. Ш. Жаошвили СССР география жамияти илмий совети томонидан П. П. Семёнов Тянь-Шанский номидаги олтин медаль билан мукофотланди.

Грузин олими бу олтин медални «Мецниереба» нашриёти томонидан алоҳида китоб ҳолида нашр қилинган «Грузия аҳолиси» монографик илмий тадқиқоти учун олди. Грузин олими томонидан амалга оширилган монографик тадқиқот иттифоқдош республикаларнинг аҳоли географияси масаласи бўйича Совет Иттифоқидаги биринчи мукаммал илмий ишдир.

Яқинда **«Вечерний Тбилиси»** газетасида мана шу ҳақда хабар босилди.

АЗАМАТЛАР

Беш йиллик илғорлари

—Ие, ҳалиям овқатга чиқмадингларми? Чорак соат ўтиб кетди-ку? — деди ўрта бўйли, истараси иссиқ бир йигит ҳамон ишлаётган қурувчилар ёнига келиб.

—Ҳозир-да, мана шу қоришмани тугатиб олайлик, қотиб қолмасин, овқатланиш биздан қутулармиди? — деди юмалоққина бир йигитча андава билан девор устига солинган қоришмани текислаб ёркан.

—Яшанглар, азаматлар, раҳмат, — деб нари кетган бригадирнинг орқасидан жилмайиб қолишди ишлаётганлар.

Бу меҳрибон бригадир ким деб сўрарсиз. Ўз қўл остидагиларнинг меҳр-муҳаббатига сазовор бўлган ширинкалом йигит Шомансур ака Шоюнусовдир. У бундай обрў-эътиборга осонликча эришган эмас.

Шомансур ака ҳам бундан ўн тўрт йил илгари шу йигитчалардай оддий қурувчи бўлган. Шумилов шаҳарчасидаги тўртта мактаб биносини қуриш, Болгар даҳасидаги олтита осмонўпар турар-жой биноларини тиклаш, пойтахтимизнинг Чилонзор районида 5—8-кварталлардаги уйларни бунёд этиш, спортчи кадрлар маскани — Г. С. Титов номли республика махсус спорт-интернат мактаби биноларини барпо қилиш ишларида тинимсиз меҳнат қилди.

«Меҳнат кишини улуғлайди», деганларидек, бугунги кунда унинг номини ҳамма ҳурмат билан тилга олади. Ўз меҳнат фаолиятида кўпгина шогирдлар тайёрлади. Республикамизнинг турли қурилиш участкаларида моҳирлик билан ғишт тераётган Турсун Пўлатов, Умаржон Қодиров ва Раҳмонберди Абдиевлар тўртинчи разрядли ғишт терувчи уста Шомансур аканинг дастлабки қалдирғочларидир.

—Мана шу кўриб турганингиз, — дейди Шомансур ака, — заҳматкаш кино ходимларимиз учун уй бўлади. Тўрт қаватли. Ҳозир иккинчи қаватини қуряпмиз. Ахир, улар яратган кинофильмларни маза қилиб томоша қилгандан кейин уй қуриб берайликда-а?! —ҳазилга олди бригадир. — Бригадамиз — комплекс бригада. Ғишт терувчи Маҳкам Эрматхўжаев, бетончи Ренат Габдинов, Абдусаттор Тешабоев ва Шокир Сулаймонов кабилар илғорликни қўлдан бермай, тер тўкиб меҳнат қилмоқдалар. 1970 йил ярим йиллик планимиз муддатидан илгари 113 процентга бажарилди. Иложи борича сифатга эътибор бермоқдамиз. Эзгу ниятимиз «Коммунистик меҳнат бригадаси» унвонини олиш.

—Шомансур акамизнинг яхши фазилатлари шуки, —дейди 153-қурилиш тресги 14-қурилиш бошқармаси прораби Каримберди ака Ризаев, — бошқа қурилишлардаги илғорлар тажрибасини бригада аъзолари орасида ишлаб чиқиб, амалий ишга татбиқ этадилар. Ҳамиша бамаслаҳат иш олиб борадилар. Қандай қилиб вақтдан унумли фойдаланиш, қайси йўл билан тежамкорликка эришиш, исрофгарчиликка йўл қўймаслик борасида Шомансур аканинг энг яқин маслаҳатгўй ва мураббийлари ўзлари билан бирга меҳнат қилаётган Ленин орденли, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор, қўли гул ғишт терувчи Ойша опа Нурмуҳамедовадир.

Шомансур ака ўз қурувчиларининг билим савиясини ошириш йўлида жонкуяр. Унинг йўл-йўриғи ва талаби билан илғор бетончилардан Абдусаттор Тешабоев ва Шокир Сулаймоновлар Политехника институти кечки қурилиш факультетининг тўртинчи ва иккинчи курсларида таълим олмоқдалар.

Улуғ Октябрь революциясининг 53 йиллиги арафасида объектни пардозловчиларга топшириш учун астойдил тер тўкаётган Шомансур ака Шоюнусов бригадаси аъзоларининг самарали ишларига ривож тилаймиз.

Р. ЛУТФУЛЛАЕВ,
бинокор.

САМАРҚАНДНИНГ 25 АСРИ ТЎҒРИСИДАГИ КИТОБЛАР

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг «Фан» нашриёти «Самарқанд тарихи»нинг икки томлигини нашр этиб бўлди. Республика Фанлар академияси Тарих ва археология институти билан Самарқанд Давлат университети олимларининг бу асари Ўзбекистоннинг энг қадимий шаҳри 2500 йиллигига бағишланади.

Иккинчи том Самарқанд тарихининг совет даврини ўз ичига олган. Унда шаҳар меҳнаткашларининг Урта Осиёда Совет ҳокимияти учун олиб борилган курашга қўшган ҳиссаси тасвирланган, самарқандликларнинг иккинчи жаҳон уруши йилларида кўрсатган меҳнат ва жанговар шижоатлари батафсил баён этилган. Социалистик ва коммунистик қурилиш йилларида Самарқанднинг саноати, шаҳар хўжалиги, соғлиқни сақлаш, халқ маорифи, илмий ва маданий оқартув муассасалари қандай ривожланганлиги ҳам атрофлича ёритиб берилган.

Икки томдан иборат «Самарқанд тарихи»ни ўзбек тилида чиқаришга ҳам тайёргарлик кўрилмоқда.

СУРАТДА: «Ўртоқ» кондитер фабрикасининг карамель ишлаб чиқариш цехи тасвирланган. Тожибой Ҳакимов бошчилик қилаётган участка коллективи тезкор усулда ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш билан коллектив ўртасида пешқадам ўринни эгаллаб келмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

◆ ЛУҚМОНИ ҲАКИМ МАЪЛУМ ШАХСМИ?
◆ ТАРИХИЙ МАНБАЛАР ТИЛГА КИРГАНДА.
◆ АЛКЕМОН — ЛУҚМОН ҲАКИМ.

ЛУҚМОН ҲАКИМНИ ИЗЛАБ...

Луқмон Ҳаким Шарқ халқларининг севимли мударриси, донишманди ва табиби ҳамдир. Ҳазрати Луқмоннинг ажаб муолижалари ва ҳикматлари ҳануз оғиздан-оғизга ўтиб юради.

Ихлос қўйган тиббий пиримиз афсонами? Шуни айтиш керакки, орамизда ҳамон Луқмон Ҳаким Гиппократми ёки Ибн Синоми, деб юрувчилар ҳам бор.

Биз Луқмон Ҳакимни излаб, махсус тиббий тарихий манбаларни бирма-бир варақлай бошладик. Ана шуларга мурожаат қилайлик.

Сўз, гиёҳ ва тиғ

Аввало, икки оғиз сўз қадимий жамиятлар, одамлар ва муносабатлар устида боради, чунки уларнинг тиббий муолижалари шу қадар ажаб ва соддаки, кишини қизиқтирмай қўймайди. Ундан ташқари, бу масала асосий мавзуга узвий боғлиқдир.

Ибтидоий одам касал бўлган ёки шикастланган, бинобарин даволашга эхтиёж сезган. Аммо дори-дармон бўлмаган. Фақат бирбирларига илиқ сўз билан ҳамдард бўлишган. Биринчи шифокорлар аёллар бўлган, чунки оила, қабила аёлларга қарам бўлган. Муолижадек муҳим ишни ҳам оила бошлиғи — аёл бажарган. Дорилари кўрилади. Бунинг учун кўплашиб наъра тортишади, бонг уришади, яна қўрқинчли бўлиш учун юзларига даҳшатли ниқоб кийишади. Бемордан арвоҳнинг чиқиши осон ва масофа яқин бўлсин учун уънинг олдига мушукнимми, тўтинимми қўйишади. Илгарилари сариқ бўлган беморнинг балиққа қараб ўтиришининг боиси ҳам шунда. XIX асрда Штирида сариқ бўлган касаллар сариқ товукларга боқиб ўтирардилар. Кинна солиб «чиқ-чиқ» дейиши, дўмбира, чилдирма чалиб, бош сув сепиб, беморни даволаш усули ҳам арвоҳни, қолаверса жинни ҳайдаш мақсадига асосланган. Бу фикр бориб-бориб қон чиқариш, тилдириш, қориқ, зулик қўйиш каби усулларни яратади. Қуллик даврига келиб бадандан ёт ва ортиқча нарсалар сифатида ўсимликлар ишлатилган, чунки ибтидоий одамларнинг овқати асосан ўсимлик (гиёҳ, мева, пўстлоқ, барг, илдиз) бўлган. Ҳаётий тажриба оша бориб, қайси ўт ёки ўсимлик қандай таъсир қилади, билишган. Ўсимликларнинг озуқали, заҳарли ва шифобахш хусусиятларига қараб ажратишган. Вақт ўтиши билан одамлар пода боқишни ўрганишади. Хукмронлик аёллардан эркакларга ўтади. Биринчи чўпон Меламиий ва Хирон сурги таъсирли ва ярани битирадиган гиёҳлар топишади. Биринчи жарроҳлар ҳам чўпонлардан чиққан. Синганда тахтакашлаш, бичишдан бошлаб, болани она қорнидан ёриб олишдек мураккаб операциялар ҳам бажарилган. Шундай қилиб, медицина учта нарсага асосланган: сўз, гиёҳ ва тиғ.

Биддиятлар

Рўзғорда камон ва ўқ пайдо бўлиши билан ҳайвонлар овлаш бошланади. Гўшт, жигар, қон, сут ва бошқа аъзоларнинг шифобахш хусусияти аниқланади. Шу билан бирга, ҳайвон ибтидоий жамиятни моддий жиҳатдан кўтаради, касални даволайди ҳам. Ибтидоий одам ҳайвонни «ҳалоскорим» деб унга сиғинади. Ўтган кунларда мозорларда бирор ҳайвон, айниқса қўчқорнинг боши ёки шохи осиб қўйиларди. Бу биддият, демак ибтидоий одамнинг ҳайвонга сиғинишидан дарак беради.

Патриархал даврда забардаст эркакнинг оилада тутган ўрни ошади. Унинг ўлими катта азага айланади. Агар бирор киши, иттифоқо касал бўлиб қолса, бу арвоҳнинг иши дея иримчирим қилишади, ўйинга тушишади, ашула айтишади. У ҳам наф қилмаса, арвоҳни қўрқитиб ҳайдаш чорасаларни чиқариш: сурги, қусиш, ўт ва сийдик ҳайдаш усуллари авж олади.

Биринчи мутахассис шифокорлар

Эрамизгача XI асрдан бошлаб мутахассислар — шифокорлар пайдо бўла бошлади. Бутун оила аъзолари шифокорлик касби билан шуғулланишади. Масалан, эрамизгача XI асрда (1193-1184 йиллар) троля урушида бир қанча шифокорлар оиласи қатнашган. Асклепий ўз шогирдлари, яъни ўғиллари (Махаон, Подарилий) билан ярадорларни боқишган. Асклейпийнинг отаси Аполлон уни онасининг қорнидан ёриб олган деган ривоятлар ҳам бор. Юнонликлар Асклепийни тиббиётнинг пири дейишади. Гиппократ унинг ўғли Подарилийнинг авлодидир, Асклепий нуроний кекса, илон чирмашган ҳассасига таянгани ҳолда тасвирланган. Асклепийнинг икки қизи Гигия ва Панация ҳам шифокор бўлишган. Гигия касалликнинг олдини олиш соҳасида мутахассис бўлиб, унинг номидан ҳозирги замон «гигиенаси» бошланган. Гигия ёш қиз сифатида тасвирланган. Унинг чап қўлида чашма бўлиб, илоннинг сув ичаётгани кўрсатилган. Ҳозирги замон медицина рамзи, демак «Гигия»дан олинган.

Алкемон— Ал-Луқмон— Луқмон Ҳаким

Тарихда Асклепийдан сўнг иккинчи ном чиқарган ҳаким Алкемондир. У эрамизгача VI асрнинг охири, V асрнинг бошларида Жанубий Италиянинг Кротон (у вақтларда бу шаҳар юнонлар қўлида бўлган) шаҳрида яшаган. Алкемон биринчи марта тиббий мактаб очган. Алкемон ҳақида Гиппократ, Платон, Халкидийларнинг фикрлари бор. «Табиат ҳақида»ги трактат ҳам Алкемоннинг қаламига мансубдир. Алкемонни араблар Ал-Луқмон талаффузи билан юритишган. Шунинг учун ҳам, масалан, Гиппократ— арабча Букрот, Аристотель— Арасту, Платон —Афлотун, Сократ — Суқрот деб юритилади. Бошқа тилда исмнинг ўзгариши умуман тез-тез учраб туради. Масалан грек Асклепий итальян тилида Эскулап деб аталади. Озарбайжонлик тиббий олим И. К. Эфнедиев ўзининг «Озарбайжоннинг медицина тарихи» илмий ишида Алкемон — арабча Ал-Луқмон деб келтиради. Ўзбек шарқшунос медицина олимларидан марҳум В. К. Жумаев ҳам Ал-Луқмон Алкемоннинг арабча талаффузи дейди. Александр Македонский ўзбекча Искандар Зулқарнайн. Беруний эса арабча Ал-Беруний деб юргизилади. Бу табиий бир ҳолдир.

Луқмон Ҳаким одам организми қарама-қаршиликлардан иборат дейди. Агар қарама-қаршиликлар, масалан, суюқ билан қуруқ, совуқ билан иссиқ, аччиқ билан ширин ва бошқаларнинг бир-бирига бўлган нисбати баббаравар бўлса, (изонемия) киши касал бўлмайди. Агар қарама-қаршиликлардан бирортаси ҳукмронлик қилиб, бошқаларини босса, яъни ягона бир ўзи монархия даражасига кўтарилса, киши касал бўлади, дейди.

Луқмон Ҳакимнинг шиори: «Қарама-қаршиликнинг давоси қарама-қаршиликдир», яъни понани пона билан чиқар, демоқчи бўлади. Тарихда биринчи бўлиб Луқмон Ҳаким ўликларни текширади: у эшитиш каналли ва зиё нервларини ўз кўзи билан кўради. Бош мия устида фикр юргизиб, уни фаҳм, идрок этувчи орган деб билади. Шу билан бирга бош мия, унинг назарида, касалликларнинг асосий сабабчисидир. Воажабо, икки ярим минг йиллардан сўнг И. Павлов ҳам шу фикрга келади. Аммо Луқмон Ҳаким бу ҳақда жуда содда ўйлаган эди. У, бош мияни суюқлик, назла ишлайдиган без деб ўйлайди. Унинг шираси, яъни назла оқиб кўзга, бурунга, оғизга ва ички органларга тушади, бинобарин, киши касал бўлади, деди. Демак, баъзи кишиларнинг, назладан касал бўлиши мумкин, дейишларида Луқмон Ҳакимнинг фикри ётади.

Шундай қилиб, 2500 йиллар муқаддам яшаган тарихий шахс юнонли Алкемон— Ал-Лукмон — Луқмон Ҳакимнинг ўзгинасидир. Биз бунга аминмиз.

Зарифа ЭГАМБЕРДИЕВА,
Зикрилла ЭГАМБЕРДИЕВ,
медицина фанлари кандидатлари.

● Сизга қандай хизмат қилишмоқда?

Элга манзур

Таом тотли, сифатли бўлса хўранда, албатта, раҳмат дейди. Биз хўрандаларга қўлимиздан келганча тотли таомлар пишириб беришга ҳаракат қилаётирмиз. Яқинда Тошкент чет тиллар педагогика институтининг француз тили факультетида 150 ўринли ошхонани ишга туширдик. Бу ерда 1500 дан ортиқ студентга хизмат кўрсатилади. Овқатлар арзон нархда тайёрланмоқда. Обид Каримов, Жалил Мавлонов каби қўли ширин ошпазлар хизматдадирлар.

Ипак йигириш фабрикасида ҳам ошхонамиз филиали бор. Бу ерда 1500 дан ортиқ хизматчиға таомлар пишириб берамиз. Ошхона икки сменада ишлайди. Фабриканинг бош ошпази Н. Толибжонов ишчиларнинг ҳурматига сазовор бўлган пазандалардан бири. У бошлиқ коллектив ҳалол меҳнати туфайли коммунистик меҳнат бригадаси номини олишга сазовор бўлган.

Шундай ошхоналардан бири яқинда «Металлосбит» базаси қошида ҳам қурилади. Ҳозир бу ошхонанинг лойиҳаси тайёрлаб бўлинди. 200 ўринли бу ошхона келаси йилда ишга туширилади.

«Ривож» маҳалла аҳолиси биздан эски чойхонани бузиб, янги чойхона қуриб беришни илтимос қилган эди. Биз уларнинг талабларини бажардик. П. Раззоқов раҳбарлигидаги усталар катта анҳор бўйида 100 ўринли чойхонани битказиб ишга туширдилар.

Биз таомлар хилини кўпайтириш, хўрандаларга сабзавотларни кўплаб етказиб беришга ҳаракат қилмоқдамиз. Калинин районидаги «Ленин йўли», Охунбобоев номли колхозлар ҳамда 1-«Назарбек» совхозидан кўплаб ҳўл мевалар келтирилянти.

Меҳнат қилиб обрў топаётган, хизмати элга манзур бўлаётган пазандалар бизда оз эмас. Марказий ошхонамизда 40 йилдан бери хизмат қилиб келаётган Наби Абдураҳмоновни кўпчилик танийди. Наби аканинг ҳозир 20 дан ортиқ шогирди бор. Уларнинг кўпчилиги райондаги ошхоналарда бош ошпазлик вазифасини бажараётирлар. С. Усмонов, Б. Шокиров, М. Юсупов, В. Азизов каби ўртоқлар шулар жумласига киради.

Ошпазлик яхши касб. Уни ардоқлаш керак. Ҳалол меҳнат қилиб, касбга меҳр қўйган кишининг обрў-эътибори ошиб бораверади. Қаер обод ва кўркам бўлса, пазандалар муомаласи ширин бўлса, ўша ерга томон киши талпинаверади. Биз бу талабларга доимо амал қилиб кўпчилик ҳурматини қозонишга ҳаракат қиламиз.

У. ИНОЯТОВ,
Октябрь районидаги 14-ошхона мудири.

ОЗАРБАЙЖОН ССР. 40 гектарлик Закаталь эфир мойи совхоз-заводида атир гуллар очилиб ётибди. Саноатда қайта ишлаб чиқариш учун 70 тонна қозанлиқ ва қизил крим гул барглари топширилди. Хушбўй гул барглари мамлакатимизнинг упа-элик фабрикаларига юборилади.

СУРАТДА: энг чаққон гул барг терувчи комсомол қиз Залҳа Моллачиева.

Р. Нагиев фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

Дугоналар давраси

Синтетик кийимларни ювиш

Ҳеч кимдан сир тутиб бўлмайди, биз аёллар кийим-кечакка ўч бўламиз. Давлатимиз: «Танлаганингни ол!»— деб дўконларга шундай чиройли либосларни чиқариб қўйибдики, кўзингиз ўйнаб қай бирини олишингизни билолмай қоласиз. Хуллас, кўнглимизга ёққанини танлаб, харид қилиб оляпмиз. Лекин ўша нафис либосларни қай усулда, қандай тутиш, ювиш, дазмоллаш керак! Шу масала озроқ муаммо бўлиб қолаётгандек. Баъзан ҳавас билан орттирилган кийим битта ювишда рангги ўзгариб, кўримсизроқ бўлиб қоляпти. Қаловини топсанг қор ёнади, дейди халқимиз. Шунга ўхшаб, бу ишда ҳам бирорта қалови бордир-у, биз билмаётгандирмиз. Янгидан-янги нави чиқаётган синтетик толали газмолларни ювган сари сайқалланадиган, очилиб борадиган бирорта йўриғи бор бўлиши керак. Бизга шу ҳақда маслаҳат бера олсангиз яхши бўларди.

Куйбишев район, Косарев кўчаси, 41-уйда истиқомат қилувчи М. МАМАДБЕКОВА.

Одатда, ҳаммангиз пайқаган бўлсангиз керак, синтетикадан тикилган либосларга уларни қандай ювиш, қандай дазмоллаш ва ювганда қандай порошоклардан фойдаланиш кераклиги кўрсатилган ёрлиқлар ёпиштирилади. Лекин ёрлиқдаги гаплар умумий айтилган бўлиб, улар орқали баъзан кутилган натижага эришиб бўлмай қолади. Негаки, синтетик толаларнинг тури жуда кўп. Шундай бўлгандан кейин уларни тозалаш, ювиш, дазмоллашда ҳам турлича ёндошиш керак.

ВИСКОЗАли шойининг толаси намни ўзига тезда тортиб олади. Шу сабабли бундай кийимни ювaётганда ортиқча тортқиламаслик, кир ишқалайдиган тахталар қўлламаслик, қаттиқ бурамаслик керак. Ортиқча қизитиб юборилган дазмол урилса рангги сарғаяди, буни ҳам унутмаслик лозим. Мабодо доғини кетказмоқчи бўлсангиз, икки процентли сирка ёки шовул кислотаси ишлатиш мумкин. Вискозали матонинг қулай томони шуки, у куядан қўрқмайди, доғини ацетон ва бензин билан тозалаш мумкин. Тола бу моддалардан ҳам чўчимайди.

АЦЕТАТли толалар вискозага нисбатан намни икки-уч баробар камроқ шимади. Ювилган кир тезда қурийди. Бироқ қайнатгудек бўлсангиз, кийим ўз кўринишини йўқотади, ялтирамайди. Шу туфайли бундай кийимларни илиқ сувда ювган маъқул. Бундай толалар юқори ҳароратда эриб кетувчан бўлади. Дазмоллаганда кийимнинг устига, албатта, ип газлама мато ёзиш тавсия этилади. Шунингдек, бу тола нашатир спирти ва содаларни сира ёқтирмайди. Бу моддалар таъсирида сифати пасаяди. Доғини ацетон билан тозалай кўрманг, толаси эриб кетади.

КАПРОНнинг толаси жуда мустаҳкам бўлиб, намни ўзига унча юқтирмайди. Осон ювилади, тез қурийди. Бироқ иссиқдан қўрқади. Дазмоллаганда эҳтиёт бўлиш керак. Капрон ацетон, бензинга чидамли, уни куя емайди, моғор ҳам босмайди. Аммо хлорли оҳак ва кислоталарни ёқтирмайди.

НЕЙЛОН ҳам капронга ўхшаб кетади. Лекин иссиққа капрондан кўра кўпроқ дош беради. Капрон 140 даража иссиққа эрий бошласа, нейлон 250 даражали иссиқдагина эрийди. 180 даражали иссиқда тола дазмолга ёпиша бошлайди. Шу сабабли бу толани дазмоллаганда ҳам эҳтиёт бўлган маъқул.

ЛАВСАН ҳам чидамликда капрондан қолишмайди. Жун газмолларга нисбатан кам ғижимланади. Ювилганда тезда қуриш хусусиятига эга. Бу толали газмолларга қаттиқ қизитилган дазмол уриб бўлмайди. Буни эсингизда тутинг.

Планетамиз янгиликлари

ДЕҲҚОНЛАР МАНФААТИНИ КЎЗЛАБ

ГАВАНА. ТАСС мухбири В. Миронов хабар беради.

Кейинги йилларда Кубада катта қишлоқ хўжалик посёлкалари қуриш авж олдириб юборилди, чунки ихтисослаштирилган замонавий халқ хўжаликлари ишчи кучларини бир жойга тўплашни талаб қиладиган бўлиб қолди.

Шу вақтгача Кубада ҳеч бир ҳукумат деҳқонларнинг уй-жой шароитига эътибор бермас эди, деҳқонларнинг кўпчилиги ночор кулбаларда яшар, бу кулбаларнинг поли ер ва томи пальма япроқлари билан ёпилган эди. Революциядан сўнггина давлат «гуахиро»ларга яъни деҳқонларга нормал турмуш шароити яратиб бериш учун жуда кўп куч ва ғайрат сарфлади. Ҳукумат томонидан қишлоқ аҳолиси учун қурилаётган уйларда ҳамма қулайликлар бор. Кубадаги замонавий посёлкаларда мактаблар, магазинлар, касалхоналар, кино-театрлар, болалар боғчалари, спорт майдончалари ва дам олиш майдончалари муҳайё.

Бутун мамлакатда ана шундай посёлкалар қурилмоқда. Бултур Пинар-дель Рио вилоятида 644 та уй қурилган эди. Ҳозир шу вилоятда 376 уйдан иборат янги посёлка тезлик билан қурилмоқда. Бундан бир ой аввал Орьенте вилоятида очилган «Вадо-дель-Йесо» посёлкасидаги уйларга бир неча юз оила кўчиб кирди. Қишлоқда кенгайиб бораётган уй-жой қурилишини таъминламоқ учун мамлакат тарихида биринчи бўлиб бир неча уйсозлик комбинатлари барпо қилинди.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДАН ХАБАРЛАР

ДЎСТЛИК АЛЬМАНАХИ

ПРАГА. (АПН — Прагопресс). Шу йил куз ойида ЧССРда Чехословакия — Совет дўстлиги ойлиги ўтказилади. Бу байрам хилма-хил тадбирлар билан нишонлаб ўтилади. «Брно — Воронеж» дўстлиги альманахи» деган адабий тўплам ҳам катта қизиқиш уйғотади. Бу тўплам Брно шаҳрида нашрга топширилди. 150 бетли бу китоб тўрт бўлимдан иборат бўлади. Биринчи бўлимда икки шаҳар алоқасини акс эттирувчи очерк, шеър, репортажлар бўлади.

Иккинчи бўлим Брно области территориясида урушнинг кейинги ойларида бўлиб ўтган воқеаларга бағишланган.

Альманахнинг учинчи бўлими «Жанг қилаётган авлод» деб аталади. У партизанлар ҳаракати, қуролдош Совет ва чех халқи қасоскорларининг қардошлиги ҳақида ҳикоя қилади. Альманахнинг тўртинчи бўлими социалистик ривожланишнинг чорак асри мобайнида Моравия эришган муваффақиятларга бағишланган. Китоб кўзга кўринган маҳаллий рассом Ярослав Дворжачекнинг ўйма нақш солинган суратлари билан безатилади.

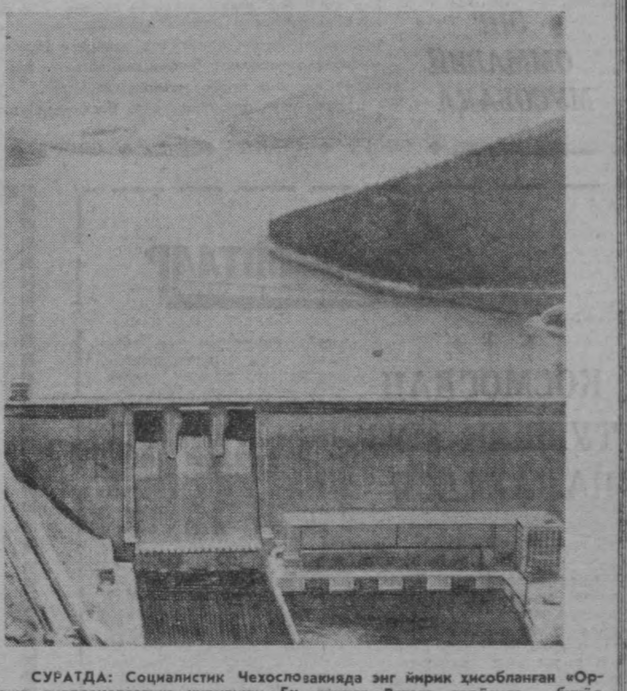

СУРАТДА: Социалистик Чехословакияда энг йирик ҳисобланган «Орлик» гидроэнергетика қурилиши. Бу иншоот Влтава дарёсида бунёд этилмоқда. Бу ерда 70 километр узунликда сунъий кўл вужудга келди.

ЧТК—ТАСС фотоси.

РУС ТИЛИНИ ЯХШИ БИЛИШ УЧУН

ПРАГА. Чехословакия мактабларининг юқори синф ўқувчилари пионерларнинг ёзги лагерларида рус тилини ўрганиш соҳасидаги билимларини такомиллаштирадилар. Ана шундай лагерлар мамлакатнинг турли областларида иш бошлади. Чехия областининг 90 ўқувчиси Холтица саройида ўз меҳмонлари — Совет пионерларини қизғин кутиб олдилар. Улар ёзги каникулни чехиялик дўстлари билан бирга ўтказадилар. Биринчи кунданоқ махсус программа асосида машғулотлар бошланди. Машғулотларга Прага олий ўқув юртларининг ўқитувчилари ва Чехословакия-Совет дўстлик жамияти Москвадан таклиф қилган тажрибали ўқитувчилар раҳбарлик қилади.

Словакиянинг Банска-Штьявница шаҳрида рус тили халқаро пионерлар лагери ишлай бошлади. У ерда словакиялик 160 ўқувчидан ташқари СССР, ГДР, Польша, Венгрия ва Болгариядан болалар тўпланишди. Халқаро лагердаги машғулотларни ҳам тажрибали совет ўқитувчилари ўтказадилар.

(ТАСС).

РУМИНИЯ. Суратдаги «Дачия-1100» енгил автомашиналари Питешти енгил автомобиль заводининг конвейеридан туша бошлади. Автомобиль ишқибозлари бу автомашиналарни севиб харид қиладилар.

Аджерпресс —ТАСС фотоси.

ЎРМОНЛАР НИМАГА ЁНЯПТИ?

НАТОнинг Брюсселда бўлиб ўтган навбатдаги мажлисларидан бири иттифоқ катнашчилари бўлган мамлакатларда... табиатни қўриқлашда ғамхўрлик қилиш тўғрисида қарор қабул қилди. Ғарбий Европадаги бошқа кўпгина мамлакатлардаги сингари Голландияда ҳам НАТОнинг ғамхўрликлари ҳақидаги хабарлар муносиб кутиб олинди: бу хабарлардан кулишдилар ва унутиб юборишдилар.

Лекин, яқинда уни қуйидаги қайғули шароитда яна эслашга тўғри келди.

Ўтган ҳафта охирида ҳарбий машқлар ўтказиш натижасида мамлакатнинг бутун тарихида энг катта ёнғин чиқиб, 400 гектар ўрмонни йўқ қилди. Ўрмон оғир замбаракларидан отилган бир неча снаряднинг келиб тушиши натижасида ёниб кетди. Бундан илгарироқ НАТО авиа базасидан учирилган Америка самолёти аварияга учраб, Арнем яқинида ёқилғи солинган икки бакни ерга ташлаган ва эхото қилиб ўтказилган 50 гектар ердаги ўрмонзор ёниб кетган эди.

Голландиялик лар ўртасида ҳозир ҳарбийлар ўрмонларни атайин ёндирмоқдалар деган ғамгин ҳазил ҳукм сураяпти. Гап шундаки, Голландия мудофаа министрлиги ўз полигонлари учун Койдербос ўрмон массивидан жой олиш учун узоқ вақтдан бери беҳуда уриниб келди. Бу Голландияда кам учрайдиган дахлсиз ўрмон ҳисобланарди. Денгиз ҳисобидан олинган ерда ўстирилган ўрмон атрофдаги аҳолининг севимли дам олиш жойи эди. Ўн минглаб голландияликлар шиддат билан кураш олиб борганларидан кейин бу ўрмонни сақлаб қолган эдилар. Бироқ агар иш шу тахлитда бораверса ўрмон қандоқ бўлади деган масала автоматик равишда ўз-ўзидан тушиб қолади — яъни ўрмон мутлақо йўқ бўлади, дейишади улар.

НАТО генералларининг табиатни қўриқлаш ҳақидаги кўнгилни ийдирадиган баёнотлари эса уларнинг тинчликни ҳимоя қилиш ҳақидаги баёнотларидан қолишмайди.

С. ВОЛОВЕЦ.
АПН мухбири.

ПАРТИЗАНЛАР ҲАРАКАТИ

ҚОҲИРА. Бирлашган Фаластин кўмондонлиги вакилининг МЕН агентлиги тарқатган баёнотида бундай дейилади: Фаластин озодлиги учун курашаётган ва партизанларнинг турли ташкилотларида аъзо бўлган кишилар 5 июлга ўтар кечаси Исроил қўшинларига қарши бир неча бор муваффақиятли операция ўтказдилар. Бу операциялар давомида исроилликларга анча талафот етказилди.

«Фаластинни озод қилиш араб фронти» ташкилотидаги партизанлар Иордан дарёси водийсининг шимолий қисмида Исроилнинг ҳарбийлаштирилган Кфар Рупин қишлоғини миномётлардан ўққа тутдилар. «Фатх» ташкилотидаги партизанларнинг бир группаси Иордан дарёси водийсининг марказий қисмида жойлашган Умм Сидра районида Исроилнинг олдинги қаторидаги позицияларига ракета отди. Шу ташкилотдаги партизанларнинг бошқа бир группаси Исроилнинг Голан тепалигидаги ҳарбий лагерига ҳужум қилди.

(ТАСС).

«ИШСИЗЛИК МАРКАЗЛАРИ»

ВАШИНГТОН, АҚШда июнь ойининг ўзида 1,3 миллион киши ишдан маҳрум бўлди. Шундай қилиб, мамлакатда ишсизлар сони 4,7 миллион кишига етди. Негр аҳолиси орасидаги ишсизлар проценти оқ танли аҳоли орасидаги ишсизлар процентидан ҳали ҳам икки баравар кўп.

Меҳнат министрлигининг меҳнат статистикаси бюроси эълон қилган маълумотлардан кўриниб турибдики, шаҳар районларида ишсизлик ўсиб бораётганлиги айниқса кўпроқ сезилмоқда. Июнь ойида яна тўрт шаҳар—Броктон (Масса-Чусетс штати), Жерси-сити (Нью-Жерси штати) ва Висконсин штатидаги икки шаҳар — «ишсизлар проценти анча кўп — «бўлган» районлар сотавига киритиб қўйилди. Ҳозир АҚШда бундай шаҳарлар 20 тага етди.

(ТАСС).

СУНЪИЙ ЁМҒИР

БРАТИСЛАВА. Словакиядаги қишлоқ хўжалик кооперативлари ва давлат хўжаликларига қарашли экин майдонларидан 120 минг гектар ер, яъни жамики экин майдонининг 14 проценти сунъий ёғдириш усули билан суғорилмоқда. Ерларни суғоришга сарфланган маблағларнинг ўрни тез қопланмоқда.

Бултур словак деҳқонлари суғорилаётган ерларнинг ҳар гектаридан 466 центнер қанд лавлаги ва 70 центнердан хашак, яъни ўртача нормадагидан 20—30 центнер кўп ҳосил олдилар.

Ерларни сунъий суғориш Словакия қишлоқ хўжалигини интенсивлаштириш йўлларидан бири бўлиб қолди. Эндиги ўн йил ичида республикада суғориладиган майдонларни уч-тўрт баравар кўпайтириш мўлжалланмоқда.

(ТАСС).

СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ

Спортчилар даргоҳи

Шаҳримиздаги Охунбобоев номли медицина техникумида физкультура ва спорт билан шуғулланадиган ёшлар кўп. Техникумда жисмоний тарбия анча яхши йўлга қўйилган. Студентлар спортнинг турли соҳалари — баскетбол, бокс, волейбол, велоспорт, стол тенниси, сузиш, енгил атлетика, шахмат-шашка, отиш ҳамда гимнастика секцияларида фаол қатнашиб келмоқдалар. Ёшларни жисмоний чиниқтиришда Ш. Зиямуҳамедов, И. Ҳусанов, И. Будман, В. Сергеев ва Р. Юсупов каби тажрибали тренерлар катта иш олиб бормоқдалар.

Утган йили шаҳримизда спортнинг ўн тури бўйича IX спартакиадада республикамиздан 25 техникум коллективи иштирок этди. Шахмат ва шашка мусобақаларида медицина техникуми спортчиларининг қўли баланд келди. Улар 24 имкониятдан 17,5 очко тўплаб, биринчи ўринни эгаллашга муваффақ бўлдилар. Шахматчи қизлардан Карима Тўрақулова ҳамда Ҳафиза Иброҳимовалар чиройли ўйинлари билан рақибларини доғда қолдирдилар. Шашкачи қизлардан Муҳаррам Камолова, Замира Тўхтабоевалар ҳам чиройли ўйин кўрсатишди. Улар биринчи разряд нормативини бажариб, совриндор иккинчи ўринни эгаллашди.

Техникум студентлари бокс бўйича учинчи ўринни, волейбол бўйича тўртинчи ўринни ҳамда баскетбол бўйича олтинчи ўринни олишди. Волейболчилардан Л. Красман, Е. Ламовская, Н. Мадалиева, Л. Савочкина, Н. Рихсибоева ҳамда Л. Кузнецова ўртоқлар 14 ўйинда ғалаба қозониб, олти ўйинни дуранг ва тўрт ўйинни мағлубият билан якунладилар.

Техникумда бир йил ичида 32 судья, 20 биринчи разрядли спортчи, 30 иккинчи разрядли ҳамда 380 учинчи разрядли спортчилар етишди. Группалар бўйича 20 студент жамоатчи инструктор, 20 студент эса гимнастика бўйича методист бўлиб етишди. «ГЗР» значок эгаларининг сони 202, «ГТО» значок, эгаларининг сони эса 385 кишига етди. Студентлардан Т. Дарлояни (гимнастика), Н. Абдуллаев (бокс), Р. Заумадзе ҳамда Т. Ҳамроқулов (баскетбол)лар икки йилдан бери техникум спорт шарафини ҳимоя қилиб келаётган энг яхши спортчилардан ҳисобланади. Улар шу кунларда группалар бўйича ўтказилаётган спорт мусобақаларида ҳам актив қатнашмоқдалар.

Техникумда спортни севган студентлар кўп бўлишига қарамай, машғулот ўтказиш учун шароит етарли эмас. Машғулотлар қиши билан ҳовлида ўтказилади. Чунки қишки спорт зали қандайдир йўл билан клубга айланиб қолган.

Футбол ўйинига қизиқувчи студентлар ҳам кўплаб топилади. Негадир ҳозиргача футбол секцияси ташкил этилмаган. Ваҳоланки, бу ҳақда бир неча бор дирекция ва комсомол комитетидан сўралган эди. Стол тенниси ҳамда енгил атлетикачилар ҳам талабга жавоб бермайди. Бу ҳақда жиддий ўйлаб кўриш керак.

Чунки спорт билан шуғулланиш учун зарур анжомлар ва техника жиҳозлари мукаммал бўлиши зарур. Шундагина спортчилар сони ошади, янги номлар пайдо бўлади. Буни техникум раҳбарлари жиддий ўйлаб кўради, деган умиддамиз.

А. ФОЗИЛОВ.

◆ШАХМАТ

ЭНГ ОММАВИЙ МУСОБАҚА

Узбекистон шахмат олимпиадаси старт олди. Бир ярим йил давом этадиган бу энг оммавий мусобақада қанча спортчи иштирок этишини айтиш қийин. Чунки олимпиада ҳақидаги Низомда мусобақада «шахмат билимидан қатъий назар» барча иштирок этиши мумкин, дейилган.

Шунинг учун олимпиада тўрт босқичдан ўтади. 1970 йилнинг июль-декабрь ойларида мусобақалар корхоналарда, муассасаларда, колхоз ва совхозларда, ўқув юртларида, уй-жойлардан фойдаланиш идораларида ўтказилади. Сўнгра 1971 йилнинг январь-ноябрь ойларида — район, шаҳар ва область турнирлари ва ниҳоят 1971 йилнинг декабрида — республика шахмат олимпиадасининг финал учрашувлари бўлади.

ЕВРОПА СОВРИНЛАРИ УЧУН

Совет футболчилари анъана бўйича бу йил ҳам Европа совринлари учун — чемпионлар Кубоги ва кубок эгалари Кубоги учун мусобақаларда иштирок этадилар.

Мамлакат чемпиони «Спартак» (Москва) ва СССР Кубогининг эгаси «Карпати» (Львов) командаларининг рақиблари аниқланди. Москва спартакчилари Европа чемпионлари Кубогининг ўн олтидан бир финалида Швейцариянинг «Базель» командаси билан, украин футболчилари Руминиянинг бу йилги кубок эгаси билан учрашадилар.

Фахрли совринлар учун ўн олтидан бир финалнинг дастлабки ўйинлари 16 ва 30 сентябрларда бўлиб ўтади.

Гимнастика.

Н. Надеждин фотоси.

◆ФУТБОЛ

МОСКВА ВА ТБИЛИСИДА

СССР Кубоги учун ярим финал ўйинлардан бири Москвада ўтказилиши, унда мамлакат биринчилигининг пешқадамлари — пойтахт динамочилари Совет Иттифоқининг собиқ чемпиони «Динамо» (Киев) командаси билан беллашишлари илгари маълум қилинган эди.

Фахрли соврин учун иккинчи ярим финал учрашуви 25 июлда Тбилиси шаҳрида ўтказилади. Шу куни маҳаллий динамочилар Бакунинг «Нефтчи» командасини қабул қилади — 7 июлда ташланган қуръа натижаси шундай бўлди.

◆КЛАССИК КУРАШ

ЖАҲОНДА ЭНГ КУЧЛИ

Канаданинг Эдмонтон шаҳрида ўтказиладиган классик кураш бўйича жаҳон биринчилиги совет спортчиларининг ажойиб ғалабаси билан якунланди. Бу мусобақада совет паҳлавонлари беш олтин, бир кумуш ва икки бронза медалини қўлга киритиб, команда ҳисобида ҳам жаҳонда энг кучли команда, унвонини сақлаб қолдилар.

Олимпиада чемпиони Роман Руруа (Тбилиси), Виктор Игуменов (Москва области), Анатолий Назаренко ва Валерий Рязанцев (Олма-Ота), Анатолий Рошчин (Ленинград) ўз вазн тоифаларида жаҳон чемпионлари бўлишди.

Бундай ваколатли мусобақада биринчи марта қатнашган минсклик Виктор Зубков энг енгил вазнда кумуш мукофотга сазовор бўлди.

Тошкентлик Рустам Қозоқов ярим енгил вазнда, ростовлик Николай Яковенко ярим оғир вазнда учинчи ўринни эгалладилар.

СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ

Редактор ўринбосари М. КАРИМОВ.

Ажойиботлар

✦ ✦ ✦

КОСМОСДАН ТУШГАН МУЗ ПАЛАХСАСИ

✦ ✦ ✦

Киев областидаги Яготин район марказининг аҳолиси камдан-кам учрайдиган ҳодиса — муз метеорити тушиш гувоҳи бўлди. Салкам 15 килограмм вазнли муз палахсаси шаҳар кўчаларидан бирига вашиллаб тушди. Ерга урилган муз озгина чуқурча ҳосил қилиб, кўкиш парчаларга бўлиниб кетди. Муз парчаларининг бир қисмини йиғиб олишга муваффақ бўлинди, қолган муз эса эриб кетди. Муз эриган жойда ҳосил бўлган оқ доғ ош тузининг доғига ўхшарди.

Киев университетининг профессори, метеоритларнинг таниқли тадқиқотчиси И. С. Астапович Яготинга бориб келиб, ана шу ғалати ҳодисани шарҳлаб берди:

— Осмон булутсиз, равшан бўлганлигидан, — деди у, — улкан, мисли кўрилмаган катта дўл донаси тушди дейишга асос йўқ. Ҳодисани кўрганларнинг ҳаммаси осмонда самолётни ҳам кўришмаган ва товушини ҳам эшитишмаган. Эриган муз тадқиқ этилганида унинг таркибида сувдан ташқари музлаган аммиак, метан, углекислота ва бошқа газлар борлиги маълум бўлди. Космик чанг билан бирга айни шу моддалар комета ядросини ҳосил қилади.

Яготинга тушиб келган муз метеорнинг тезлиги ерга нисбатан минимал даражада, секундига тахминан 17 километрга бориб, муз палахсаси ер куррасининг ўз ўқи теварагида, ғарбдан шарққа қараб айланиш йўналишида ҳаракат қилган. Метеорит атмосферага кириб келаётгандаги бошланғич вазни камида 150 килограмм бўлиши керак.

Планетамизга ўрта ҳисобда ҳар 15 минутда метеорит тушиб турғани билан унинг тушишини кўришга, ердаги қолдиқларни топишга муваффақ бўлиш камдан-кам юз беради. Метеоритларнинг кўпчилиги анчагина баландликда ёниб ёки буғланиб битади. Шуни ҳам назарда тутмоқ керакки, кўпчилик ҳолларда метеоритнинг тушишини қоронғиликда унинг шуъланишини кўриниб турадиган тундагина пайқаш мумкин.

В. РУДНИК,
В. ЕРЕМЕНКО
(ТАСС мухбирлари).

✦ ✦ ✦

УЛКАН ДАРАХТЛАР

✦ ✦ ✦

Литвалик дендролог — селекционерлар Европа, Польша ва Япония тилоғочларини чатиштириш йўли билан ҳосил қилган тез ўсар дурагайларнинг уруғчилик плантациялари ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институтининг экспериментал базасида барпо этилди.

Бу дарахтлар ғоятда тез ўсади. 10 йил мобайнида 11 метрга етиб, одатдаги навларга қараганда икки баравар кўп қимматли ёғоч беради. Бу қимматли дурагай ниҳолларини тезроқ етиштирмоқ учун республиканинг ўрмон хўжаликлари ва питомникларида теплицалар вужудга келтирилмоқда. Иситиб туриладиган полиэтилен уйчалардаги ниҳоллар бир йил барвақт етилади.

Р. ЧЕСНА
(ТАСС мухбири).
Каунас.

✦ ✦ ✦

АСРЛАР СИРИНИ ОЧИБ

✦ ✦ ✦

Ереван медицина институти оператив хирургия ва топографик анатомия кафедрасининг мудири профессор А. Жагарян бундан 35 аср муқаддам Арманистон территориясининг Севан кўли районида яшаган қабила бошлиғи, аёл, жангчининг скульптура портретларини тиклади.

Олим одамнинг физик тараққиёт эволюциясини кузатиш мақсадида Севан кўли районида олиб борилган қазилма материаллари устида бир қанча махсус тадқиқотлар ўтказди. Жумладан, у қадимги қабрлардан топилган ҳокларнинг жинси ва ёшинигина эмас, шу билан бирга шу узоқ аждодларнинг ўлим сабабларини ҳам аниқлашга имкон берувчи медицина экспертизаси ўтказди.

Р. КАРАГЕЗЯН
(ТАСС мухбири).
Ереван.

✦ ✦ ✦

ПИШИҚ АРҚОНЛАР

✦ ✦ ✦

Харьковдаги арқон заводида капрон билан пўлатдан эшилган арқон ишлаб чиқарила бошланди. Корхона билан Луб тола саноати марказий илмий-тадқиқот институтининг мутахассислари ишлаб чиққан технологияга мувофиқ пўлат симнинг ҳар тутами устидан капрон ип ўраб чиқилади. Янги арқонни балиқчилар, дарахт кесувчилар, кончилар кенг кўламда ишлатадилар.

Реклама ва эълонлар

Кино

10 ИЮЛДА

ҚИШКИ БИНОДА

Яшасин севги! — «УЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун), «СПУТНИК» (кеч соат 8 ва 9 да), НАВОИЙ номли (кеч 7.20 минутда).

Уч ёқлама текширув — «СПУТНИК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Онам эрга тегди — «ЧАЙКА» (кечқурун), «МОСКВА» (кеч 9 да).

Қора лола — «ДРУЖБА» (кечқурун).

Қашқирлар ороли — «УЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Халоскорлик — «МОСКВА» (кеч 6 да).

Графиня Коссель — САНЪАТ САРОЙИ (кеч 6 ва 8.45 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 9 ва 10.40 минутда бошланади)

Уч ёқлама текширув — «ФЕСТИВАЛЬ».

Онам эрга тегди — «ХИВА».

Анжелика — фариштлар маликаси — ТЕЛЬМАН номли.

Шантеклер маликаси — «РАКЕТА».

11 ИЮЛДА

ҚИШКИ БИНОДА

Яшасин севги! — «УЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «САНЪАТ САРОЙИ» (кундуз соат 12 да), «СПУТНИК» (кеч соат 8 ва 9 да), НАВОИЙ номли (кундуз соат 1 ярим ва кеч 7.20 минутда).

Уч ёқлама текширув — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Онам эрга тегди — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (эрталаб соат 10, 11 ярим, кундуз 4 ва кеч 9 да).

Қора лола — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Спартак — «УЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Халоскорлик — «МОСКВА» кундуз соат 1 ва кеч 6 да).

Графиня Коссель — «САНЪАТ САРОЙИ» (кундуз соат 3, кеч 6 ва 8.45 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 9 ва 10.40 минутда бошланади)

Уч ёқлама текширув — «ФЕСТИВАЛЬ», ТЕЛЬМАН номли.

Онам эрга тегди — «ХИВА».

Шантеклер маликаси — «РАКЕТА».

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ УЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА

10-11 ИЮЛДА

ҚИШКИ БИНОДА

С. АБДУЛЛА асари
Д. ЗОКИРОВ,
К. ЖАББОРОВ музикаси

«МЕНИНГ ЖАННАТИМ»

(3 парда, 5 кўринишли музикали драма)

Постановкачи режиссёр — А. РАҲИМОВ.
Дирижёр — Э. ТОШМАТОВ.
Рассом — Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Г. А. ВИЗЕЛЬ.
Балетмейстер — С. НАЗРУЛЛАЕВ.
Режиссёр — Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Р. ШОКИРОВ.
Режиссёр ассистенти — Р. МУҲИТДИНОВА.
Концертмейстерлар — А. Б. МАЛИНА, М. А. ФУРМАН.
Спектакль кеч соат 8 да бошланади.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙНИЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

10 ИЮЛДАН 2 АВГУСТГАЧА

ФИГУРАЛИ УЧИШ БУЙИЧА
ЖАҲОН ВА ЕВРОПА БИРИНЧИЛИГИ ҲАМДА ОЛИМПИАДА УЙИНЛАРИНИНГ КУМУШ МЕДАЛЬ МУКОФОТИ СОВРИНДОРЛАРИ

ТАТЬЯНА ЖУК
ВА
АЛЕКСАНДР ГОРЕЛИК
ИШТИРОКИДА

«МУЗ УСТИДА ЦИРК» ТОМОШАЛАРИ

Шунингдек А. МАЙОРОВ РАҲБАРЛИГИДАГИ
«ХОККЕЙ УЙНОВЧИ АЙИҚЛАР»
ҚАТНАШАДИЛАР

Билетлар сотилмоқда.
Справкалар учун телефонлар: 44-61-54, 44-50-12.

Ленин комсомоли номли Марказий маданият ва истироҳат боғида

11, 12 ИЮЛДА

(кураш майдонида)

ҚУҚОНЛИК ЁШ, ХУШОВОЗ ХОНАНДА
Назиржон НАЗАРОВ,
МАРҒИЛОНЛИК СЕВИМЛИ ХОНАНДАЛАР ОПА-СИНГИЛ
ДИЛОРОМХОН ва РИСОЛАТХОН ЗОКИРОВАЛАР
ТОШКЕНТЛИК ХОНАНДАЛАР: Ҳожиакбар ҲАМИДОВ, Шомурод ФАРМОНОВ, Рустамжон ХОЛИҚОВЛАР.
ИШТИРОКИДА

КАТТА КОНЦЕРТ

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади.
Билетлар сотилмоқда.

Радио

10 ИЮЛЬ

ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 Илмий-атеистик темаларда эшиттириш (ўзбекча). **18.10** Қувонч қўшиқлари. **19.20** Радио эшитувчиларнинг талабларига мувофиқ концерт (татарча). **20.00** «Узбекистан индустриальный» радиожурнали. **20.30** Саноат ходимлари учун концерт. **21.00** Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча). **21.10** Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. **22.30** М. Қориев. «Ойдин кечалар». Радиопостановка (ўзбекча).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Куйлардан — қўшиқларга. **19.30** В. Инбер туғилган кунининг 80 йиллигига бағишланган адабий-музикали концерт. **20.00** Узбекистон композиторларининг қўшиқлари (тожикча). **20.30** Узбек артистлари ижросида рус композиторлари операларидан парчалар. **20.50** Украина радиосининг эшиттириши (ўзбекча). **21.00** Чет эл Шарқи адабиёти. Покистон ёзувчиси У. Абдул Каримнинг «Кўкнорихаёл» ҳикояси (ўзбекча).

Телевизор

10 ИЮЛЬ

ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

18.25 Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.30 Телевизион янгиликлар. **18.45** «Халқ контроли экрани». **19.15** А. Чехов. «Олий табақа учун имтиҳон». Телефильм. **19.45** Музикали календарь. **20.30** Реклама. **20.35** Кўрсатувлар программаси.

Узбек тилида: 20.45 Телевизион янгиликлар. **21.00** «Оламга саёҳат». Киносаёҳат. **22.00** «Чўл чорлайди». Чўлқуварлар ҳақида кўрсатув.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

УҚУВ КУРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

18.30 Абитуриентлар учун. Математика (ўзбек тилида). **19.00** Абитуриентлар учун. Физика (рус тилида).

МОСКВА КУРСАТАДИ

20.00 Кўрсатувлар программаси. **20.05** Янгиликлар. **20.15** Қишлоқ саҳнасида. **21.00** Янгиликлар. **21.05** Рангли телевидение. Мактабгача ёшдаги болалар ва кичик ёшдаги ўқувчилар учун. «Моҳир қўллар». **21.30** Фильм-концерт. **22.00** Рангли телевидение. Мультипанорама. **23.00** «Вақт» информацион программаси. **23.25** Рангли телевидение. «Қувноқ лапарлар». Телевизион фильм-балет. **23.45** Интервидение. «Саёҳатга таклиф этамиз». **00.30** Рангли телевидение. «Эдита Пьеха куйлайди». **01.00** «Швед гугурти». Бадиий фильм. **01.55** Москва кўрсатувларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Узбек тилида: 20.00 «Сенинг байроғинг остида, комсомол!» Кинофильм.

Рус тилида: 20.10 Спорт эшиттириши. **20.50** Эстрада концерти. **21.20** «Юрак хотираси». Бадиий фильм.

11 ИЮЛЬ

ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

9.55 Кўрсатувлар программаси.

Узбек тилида: 10.00 «Экран хандаси». Кинопрограмма. **10.40** «Шоҳсанам ва Ғариб». Бадиий фильм. **11.55** Кўрсатувлар программаси.

МОСКВА КУРСАТАДИ

12.00 Кўрсатувлар программаси. **12.05** Гимнастика ҳамма учун. **12.30** Янгиликлар. **12.45** Болалар учун. «Тимканинг саргузаштлари». Қўғирчоқ спектакль. **13.00** Рангли телевидение. Концерт. **13.30** «Здоровье». Илмий-оммабоп программа. **14.00** «Объектив». Фото ва кинохаваскорлар клуби. **14.30** Болалар учун. Ёшлар фестивали. Украина ССР ўқувчилари куни.

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

16.55 Кўрсатувлар программаси. **17.00** Телевизион янгиликлар (рус тилида).

Узбек тилида: 17.10 Болалар учун концерт. **17.40** «Туғилишгача бўлган ҳаёт». Телефильм. **18.00** «Ёшлик» студияси кўрсатади «Студентлик — олтин даврим». **19.00** Телевизион янгиликлар. **19.10** Тўхтасин Жалилов номидаги халқ чолғу асбоблари оркестрининг концерти. **19.50** Кўрсатувлар программаси.

МОСКВА КУРСАТАДИ

20.00 Баскетбол бўйича СССР биринчилиги. «ЖАЛЬГИРИС» (Вильнюс) — «ДИНАМО» (Москва). **21.40** «Узоқ шарқда». Телефильм. **22.10** «Гаровга тикилган ҳаёт». Кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг биринчи серияси. **23.15** «Вақт» информацион программаси. **23.45** «Қалтис жойда». Фильм-спектакль. **01.35** Концерт. **02.50** Москва кўрсатувларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

МОСКВА КУРСАТАДИ

15.00 Орджоникидзе телевидение студиясининг программаси. **16.00** Эфирда «Молодость». **16.45** Рангли телевидение программаси. **17.15** Рангли телевидение. «Поезд жўнади». Телеспектакль. **18.15** П. И. Чайковский номли IV Халқаро конкурси қатнашчиларининг концерти. **19.05** Ярим аср йилномаси. Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильм. «1942 йил».

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Узбек тилида:

20.00 «Физкультура ва спорт». Тележурнал. **20.40** Лирик концерт. **21.20** «Унинг ҳаётдан мақсади». Бадиий фильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ДУШАНБА КУРСАТАДИ

Рус тилида: 18.00 Экран — болаларга. **19.00** Янгиликлар. **19.15** Заводнинг бугуни ва эртаси. **19.35** «Кичик шаҳзода». Бадиий фильм.

Тожик тилида: 20.45 Ленин васиятларига содиқмиз. **21.00** Оқшом эртаклари. **21.10** Сиз севган куйлар. **22.00** Янгиликлар. **22.15** Телевизион миниатюралар театри. «Табассум» чойхонаси.

Тошкент оқшоми 4 бет.
10 ИЮЛЬ, 1970 й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор — 33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари 33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар — 33-27-22 партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари, 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари — 33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар — 33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — 33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари — 33-27-03, ахборот бўлими — 33-28-95 эълонлар бўлими — 33-81-42.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579
НАШР 3049.
Р—00807.